

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Cesta za poznáním

Platnost od 1. 9. 2019

ŠVP zpravován dne: 29. 3. 2017

Aktualizace: 20. 8. 2019, drobná aktualizace v roce 2026

Projednáno na pedagogické radě dne 26. 8. 2019

Do neurčito

1. Identifikační údaje o škole

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název- Cesta za poznáním
Název školy: Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
MŠ: samostatné zařízení
Sídlo: Nový Svět 419, 512 46 Harrachov
Telefon: +420 481 529 337, +420 728 142 101
E-mail: mskaminek@tiscali.cz, mskaminek@harrachov.cz
Statutární zástupce: ředitelka Kateřina Kynclová, od 1.8.2024 Mgr. Miroslava Nývltová
Zřizovatel: Město Harrachov
Sídlo zřizovatele: Harrachov 150, 512 46 Harrachov

Zpracoval: kolektiv pedagogů mateřské školy
Platnost dokumentu: od 1.9.2019 do neurčito

2. Charakteristika školy

Mateřská škola byla otevřena v roce 1983 jako druhá mateřská škola v Harrachově. Nachází se na okraji města v blízkosti základní školy. Původně zde byly dvě třídy s jednou tělocvičnou. Po zrušení I. mateřské školy v roce 1999 se z tělocvičny zřídila třetí třída pro menší počet dětí.

Od roku 2003 jsme v právní subjektivitě s názvem Mateřská škola Kamínek, Harrachov. Zřizovatelem školy je Město Harrachov.

V roce 2014 byla provedena celková rekonstrukce budovy – zateplení celé budovy včetně střechy, výměna oken (plastová). Budova dostala nový barevný plášť.

Pro větší bezpečnost dětí byla instalována kamera u vstupního zvonku.

Každá třída má nově zrekonstruované sociální zařízení.

Celková kapacita školy je 65 dětí. Děti jsou rozdělovány do tříd podle věku, případně v závislosti na individuální potřeby dětí v daný školní rok. Vždy je kladen důraz na bezpečnost a vzdělávací potřeby dětí. Pokud je dostatečné množství zapsaných dětí, děti se dělí do třech tříd. Třída pro nejmenší děti „Sluníčka“ se nachází v přízemí v hospodářské budově. V této třídě je kapacita 15 dětí. Třída pro starší děti „Motýlci“ s kapacitou 25 dětí se nachází v přízemí hlavní budovy. Třída má učebnu a hernu, kde se k odpolednímu spánku rozkládají lehátka. Šatna je společná pro „Sluníčka“ a „Motýlky“. Nejstarší děti „Vrabčáci“ mají třídu s kapacitou 25 dětí v prvním patře. Tato třída má také učebnu, hernu a samostatnou šatnu. Každá třída má vlastní sociální zařízení. V přízemí i v prvním patře je u šaten dětí i šatna a sociální zařízení pro učitelky, které byly v obou patrech v roce 2025 zrekonstruovány.

Kuchyň je součástí mateřské školy, nachází se v hospodářské budově a je nově zmodernizovaná. Výdej jídel se uskutečňuje v kuchyňkách přilehlých ke třídám v hlavní budově. Jejich rekonstrukce proběhla na podzim v roce 2024. Vybavení kuchyněk je dostačující. Dle potřeby se obměňuje a doplňuje.

V hospodářské budově je veškeré potřebné zázemí sloužící provozu mateřské školy (sklady, šatna a sociální zařízení pro provozní personál, ředitelna).

Školu obklopuje zahrada, která je oplocena a vybavena novými dřevěnými prvky. K hrám a sportovnímu vyžití slouží dvě multifunkční plochy. Při pobytu na zahradě je k dispozici letní umývárna se sociálním zařízením.

Na zahradě máme dvě pískoviště, průlezky, lavičky, tabule na kreslení, pružinové houpačky.

Zahrada je využívána během celého roku pro hry dětí, cvičení, výchovné činnosti a společné akce pro děti a jejich rodiče.

Od školního roku 2016/2017 byly v MŠ pouze dvě třídy - Motýlci, Vrabčáci. Třetí třída se z důvodu malého počtu dětí neotevřela. Její prostory byly využívány pro skupinové činnosti mladších dětí. Od 1.9.2019 jsou otevřeny opět třídy tři.

Na škole jsou zaměstnány 4 učitelky, jedna ředitelka, 3 provozní zaměstnankyně. V případě dítěte se SVP bude personál doplněn o AP (ve školním roce 2025/2026 MŠ zaměstnává 2 asistentky pedagoga)

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Herny a učebny mají nové podlahové krytiny. Jsou vybaveny dětským nábytkem, který je přizpůsoben velikosti dětí předškolního věku. Veškeré prostory jsou dostatečně velké a umožňují vytvářet pro děti různé hrací koutky pro skupinovou i individuální práci. Všechny hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně půjčit i samy uklidit. Hračky i pomůcky jsou v dostatečném množství a jsou průběžně dle potřeby doplňovány a obměňovány. Ve třídě, kde probíhá vzdělávání dětí tříletých (eventuálně mladších) jsme odstupňovali přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police, nižší modelovací stůl... Přizpůsobena je i velikost stolů a židliček.

V každé třídě je klavír a koutek s hudebními nástroji, modelovací stůl, koutek pro výtvarnou a pracovní činnost, tabule na kreslení, kuchyňský koutek pro hru na domácnost, koutek pro dramatickou hru. Pro pohybové vyžití jsou v každé třídě žebřiny, cvičební koberec, žíněnky a ve třídě vrabčáků závěsná houpačka, basketbalový koš, běžící pás a vlnková dráha. Hra s kostkami a konstruktivními stavebnicemi se uskutečňuje na koberci v herně.

Ve třídě „Motýlků“ je navíc sportovní centrum (klouzačka, žebřík, tunel).

U „Vrabčáků“ počítačový koutek, koutek s obchodem, koutek pro objevy a pokusy (písek, voda, práce s globusem) a interaktivní tabule.

Šatny jsou vybaveny novými šatními skříňkami, kde každé dítě má svůj oddělený prostor.

Prostředí šatny a schodiště je upraveno tak, že dětské práce jsou přístupné dětem i jejich rodičům.

Veškeré vnitřní i venkovní prostory MŠ odpovídají hygienickým a bezpečnostním normám.

Životospráva

Školní kuchyň se řídí danými předpisy a vyhláškami. Jídelníček dětí je doplňován přehledem alergenů. Dětem poskytujeme plnohodnotnou stravu, která odpovídá potřebám dětského organismu. Děti denně dostávají dostatek mléčných výrobků, ovoce a zeleniny. Střídáme světlé pečivo s tmavým, nezapomínáme na dostatek rybího masa, drůbeže, luštěnin a obilovin (ovesná, jáhlová kaše, výrobky z cizrny, kukuřičné lupínky,...), hlídáme obsah soli a cukru v podávaných pokrmech. S jídelníčkem na celý týden se mohou rodiče seznámit na nástěnce a webových stránkách. Během celého dne mají děti k dispozici konvici s čajem a vodou, případně džusem, vodou či šťávou,..., aby byl zajištěn pitný režim.

Již od nejmladších dětí se snažíme vytvářet správné stravovací návyky. Děti do jídla nikdy nenutíme, ale chceme, aby jídlo alespoň ochutnaly.

Denně se věnujeme různým pohybovým aktivitám (cvičíme, tančíme, sportujeme...), a to jak v mateřské škole, tak venku. Zařazujeme výlety do okolí. Věnujeme se různým sezónním činnostem (lyžování, jízda na ježdíkách). Děti otužujeme přiměřeným oblékáním, častým větráním a každodenním dostatečným pobytem venku (nejen při vycházkách, ale i při plnění výchovných úkolů).

K dennímu programu patří i odpočinek a spánek na lůžku. Do spánku děti nenutíme.

Psychosociální podmínky

Vytváříme pro děti takové prostředí, aby se v něm cítily bezpečně a spokojeně, snažíme se o přátelskou a radostnou atmosféru. Nově přicházejícím dětem umožňujeme adaptační program, který individuálně projednáváme s rodiči. Děti vedeme ke kamarádským vztahům. Necháváme děti samostatně se projevovat, vyjádřit svůj názor. Na škole máme pěkné vztahy mezi dětmi a učitelkami včetně provozního personálu. MŠ navštěvují i děti jiných národností,

proto se snažíme o rovnocenné postavení všech dětí, a aby žádné z nich nebylo znevýhodňováno.

Veškeré činnosti se snažíme provádět hravou formou, děti do ničeho nenutíme, ale vhodnou motivací se snažíme je do činnosti zapojit. Vedeme děti k tomu, aby započatou práci dokončily. Vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech během dne, a to jak individuálně, tak ve skupinách či hromadně. Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny, nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem, ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Snažíme se u každého dítěte najít něco, za co ho můžeme pochválit. Vyhýbáme se negativním slovním hodnocením. Pozornost věnujeme neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů).

Organizace vzdělávání

Řízené a spontánní činnosti jsou v denním programu vyvážené a vycházejí z potřeb a zájmu dětí. Pokud děti potřebují mají možnost neúčastnit se společných činností a uchýlit se do klidného koutku. Organizace dne je dostatečně pružná a reaguje na individuální možnosti a aktivity dětí. Máme vytvořeny podmínky pro individuální a skupinové činnosti dětí.

Organizační chod školy je dostatečně flexibilní a umožňuje aktuálně reagovat na potřeby a situace. Upřednostňujeme prožitkové učení. Ve třídě nejsou překračovány stanovené počty dětí. Provoz mateřské školy je od 6,30 hod do 16,30 hod.

Režim dne

6:30 – 8:30 (předškoláci 8:00)	příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelce do třídy, spontánní hry, nabídnuté aktivity, popř. individuální práce s dětmi
8:00/8:30 – 9:10	ranní kruh, pohybové aktivity (relaxace), činnosti navazující na aktuální témata (ŠVP, TVP), osobní hygiena
9:10 – 9:30	přesnídávka
9:30 – 10:00	řízené a polořízené činnosti dle školního vzdělávacího programu
10:00 – 11:45	osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku, příp. náhradní činnost
11:45 – 12:30	oběd a osobní hygiena dětí
12:30 – 14:00	příprava na spánek, spánek nebo odpočinek dětí – (respektujeme rozdílné potřeby dětí)
14:00 – 14:15	probouzení, osobní hygiena

14:15 – 14:30	odpolední svačina
14:30 – 16:30	odcházení dětí z MŠ, spontánní hry nebo aktivity řízené učitelkou zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

Kapacita školy je určena pro 65 dětí. Přijímání je na základě vyplněné žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Podání žádostí je v souladu s platnou legislativou, datum je každý rok včas oznámen.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, naše MŠ přijímá i děti mladší 3 let. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka mateřské školy, která se řídí platnou legislativou.

K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti k povinnému předškolnímu vzdělávání (od počátku školního roku, který následuje po dni kdy dítě dosáhne pátého roku věku) a také děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu (v případě cizinců místo pobytu) v příslušné spádové mateřské škole. Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu nepřetržitých 4 hodin denně.

V případě, že není kapacita školy naplněna, jsou postupně přijímány děti mladší 3 let.

O přijetí dítěte s podpurným opatřením rozhodne ředitelka mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Děti jsou přijímány do MŠ k celodenní docházce.

Zařazování dětí do jednotlivých tříd je podle věku, případně podle individuálních potřeb a dispozic dětí (např. děti se SVP). Třídy jsou věkově homogenní a jsou označeny: Sluníčka, Motýlci, Vrabčáci.

Řízení mateřské školy

Ve spolupráci s ostatními členy týmu (případně rodiči) vypracovává ředitelka školní vzdělávací program.

Ředitelka kontroluje TVP, které si učitelky vypracovávají ve svých třídách. Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Důraz je kladen na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Práci všech zaměstnanců se snaží ředitelka průběžně hodnotit a pozitivně motivovat.

Chod mateřské školy a plánování pedagogické práce je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Mateřská škola má velmi dobrou spolupráci se zřizovatelem.

Spolupracujeme i s jinými organizacemi. Se ZŠ (společné kulturní akce, návštěva I. třídy), s PPP Semily, Jablonec nad Nisou, SPC Liberec, Jablonec nad Nisou (beseda pro rodiče, šetření školní zralosti, pomoc při individuální práci s dětmi s podpurným opatřením a děti narušenou komunikační schopností, děti neslyšící), s hasiči (ukázka techniky, upozornění na nebezpečí ohně), s policií (akce bezpečná jízda na kole, seznámení s nebezpečím v dopravním provozu i v civilním životě), se zdravotníky (výuka první pomoci pro děti), s MŠ z Polska (společně prožité dopoledne - hry, výlety, zpívání, soutěže, předávání dárečků).

Personální a pedagogické zajištění

Statutárním zástupcem mateřské školy je ředitelka, která má předepsanou odbornou kvalifikaci včetně ukončeného studia Ředitel-manažer (NPI Liberec). Pedagogičtí pracovníci v mateřské škole mají předepsanou odbornou kvalifikaci, včetně asistentů pedagoga. Pedagogičtí pracovníci se dále aktivně sebevzdělávají.

Ředitelka podporuje a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání. Rozvrh pedagogické práce je organizován tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Spolupracujeme s rodiči a příslušnými odborníky (ŠPZ, psycholog, lékař...)

V mateřské škole pracují tři provozní zaměstnankyně.

Spoluúčast rodičů

Rodičům je umožněna individuální konzultace s učitelkami, ředitelkou ohledně jakýchkoliv výchovných či organizačních záležitostí.

Klademe velký důraz na spolupráci s rodiči. Při adaptaci dětí na vstup do mateřské školy je individuálně umožněno rodičům dětí strávit určitý čas společně s dítětem ve třídě. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí informují rodiče o prospívání a pokrocích v rozvoji i učení, nabízí rodičům poradenský servis a podporují rodinnou výchovu.

Na začátku školního roku probíhá informativní schůzka pro rodiče, kde jsou seznámeni s organizací života v mateřské škole, akcemi, se školním řádem MŠ a ŠVP. V průběhu školního roku jsou rodiče o veškerém dění v mateřské škole informováni prostřednictvím nástěnek, internetu, komunikací s učitelkami a informačního systému Správa MŠ (Naše MŠ).

Rodiče se mohou spolupodílet na plánování programu mateřské školy a zapojovat se do různých akcí pořádaných v MŠ (např.: společné vyrábění rodičů a dětí na dané téma – výzdoba prostor v MŠ. Podzimní vyrábění – dílničky s rodiči. Lyžařské závody (sportovní dopoledne na běžkách). Velikonoční vyrábění (vítání jara – dílničky s rodiči). Slavnostní předávání šerp dětem končících v mateřské škole.

4. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány v běžné třídě mateřské školy. Podpůrná opatření 1. stupně jsou konzultována s rodiči. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně jsou konzultována a vypracována na základě doporučení ŠPZ, v případě vypracování IVP je s tímto seznámen zákonný zástupce a ŠPZ průběžně informováno o jeho naplňování.

První stupeň poskytuje škola bez doporučení ŠPZ (organizace vzdělávání dítěte, vhodná volba pedagogických a didaktických postupů, spolupráce s rodiči). Pokud se nedostaví zlepšení, mateřská škola tuto skutečnost konzultuje s rodiči a doporučí návštěvu ŠPZ.

Poradna dítě vyšetří a zařadí ho do adekvátního stupně podpory. Rodiče podepíší souhlas s uplatňováním podpůrných opatření pro dítě.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Ředitelka určí zodpovědnou osobu a její roli v systému péče o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Pracuje podle IVP zpracovaného na základě doporučení ŠPZ.

Podpora vzdělávání těchto dětí je založena na plném zapojení a maximálním využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Využití vhodných metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními (např. snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření, využívání speciálních pomůcek...).

Po celou dobu učitel i AP spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ a v případě potřeby s odborníky mimo oblast školství.

Pokud se situace na škole vyskytne – řešíme ihned.

Jazyková příprava dětí s nedostatkem znalostí českého jazyka (doplněno do ŠVP v souladu s RVP k 1.9.2021)

Pokud MŠ přijme dítě - cizince s nedostatečnou znalostí českého jazyka, poskytne škola jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do ZŠ. Pokud se sejdou alespoň čtyři předškoláci – cizinci s nedostatečnou znalostí čj, vytvoří ředitelka MŠ skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu (1h/týden). Vzdělávání by bylo rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

5. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte. Mimořádné schopnosti u dětí rozvíjíme a podporujeme nabídkou dalších vhodných aktivit podle zájmu, schopností a nadání dětí. Pokud mají děti k určité činnosti předpoklady a zájem, umožňujeme jim ve skupinové práci tyto činnosti rozvíjet, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu. Např. činnosti sportovní, hudební, výtvarné...

6. Vzdělávání dětí mladší tří let

Pokud to kapacita školy umožní, přijímá ředitelka MŠ k předškolnímu vzdělávání i děti mladší tří let.

Uvědomujeme si specifika související s úrovní motoriky těchto dětí, jazykového, psychického vývoje a bereme ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vyžadují opakování činností a potřebují pravidelné rituály. Tyto děti se nedokážou delší dobu soustředit, tomu jsou přizpůsobeny činnosti, střídají se spontánní s řízenými. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Podmínky vzdělávání dětí

Děti jsou zařazeny do třídy v přízemí budovy. Podle počtu dětí přijatých na školní rok jsou děti v samostatné třídě nebo ve společné třídě se staršími dětmi. Během dne jsou děti rozděleny do dvou skupin, kde je zajištěno souběžné působení dvou učitelek s využitím prostoru další třídy v přízemí.

Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, umožňujeme dítěti používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí a zároveň umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru (např. prolézání tunelu, skákací koník, houpací hračky, skluzavka, odrážela...)

Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím bezpečných a podnětných hraček. Volně uložené hračky si mohou děti samostatně půjčovat např. molitanové kostky, gumová zvířátka, kočárky, auta apod. Ostatní hračky a pomůcky jsou uloženy v uzavřených prostorech tyto hračky nabízí uč. dětem k individuálním činnostem.

Stolky a židle jsou přizpůsobeny velikosti dětí.

6.1 Školní vzdělávací program pro děti mladší tří let

Individuální výchovná péče o svěřené děti do tří let je zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte.

Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

6.1.1 Dítě a jeho tělo (biologická oblast)

Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled ! Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy

Sebeobsluha, samostatnost

- Používá WC s dopomocí
- Umyje si samo ruce, utře se
- Na upozornění se vysmrká
- Spolupracuje při oblékání a svlékání
- Jí samo lžící
- Napije se samo z hrnečku

Hrubá motorika

- Dobře chodí
- Dobře běhá
- S oporou vystupuje a sestupuje po schodech
- Skáče snožmo
- Krátkou chvíli se udrží na jedné noze
- Udělá několik kroků po špičkách
- Skáče z malé výšky
- Hraje si s míčem, kopne do míče

Jemná motorika

- Střídavě používá obě ruce
- Horizontálně řadí předměty k sobě
- Staví věže
- Skládá, rozebírá, ukládá předměty
- Různě manipuluje s předměty
- Zkouší malování prsty
- Spontánní kresba – čáranice

6.1.2 Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)

Děti mladší 3 let mají vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnují tomu mnoho času a energie, učí se zachovávat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálost dítěte. Období negativismu je na ústupu, dítě je klidnější, přesto jsou jeho emoce ještě dost labilní. Postupně se stává velmi citlivé a milé, mnohem lépe mu rozumíme. Velmi rádo s něčím pomáhá, má vybudováno mnoho zvyků a upíná se na drobné rituály, které mu pomáhají rozvíjet sebedůvěru a utvrdit si bezpečnou představu o okolním světě. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině, snaží se je dodržovat a jejich dodržování vyžaduje od ostatních. Je schopné rozlišovat předmět podle barvy, tvarů, uspořádat nebo vyjmenovat několik prvků. Mnoho vět začíná slůvkem „já“. Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Na ostatních si ověřuje jakou má moc. Některé situace řeší záchvaty vzteku nebo vzdorem. Musíme odolávat rozmarům dítěte, nedovolit vždy prosadit svou a stanovit rozumné hranice.

Řeč:

Na začátku tohoto období se dítě ptá na věci, které nezná, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje se paměť. Postupně se vyvíjí řeč, dítě klade mnoho otázek. Je již vhodná doba na čtení poezie, na vymýšlení básniček, říkadel, hry se slovy.

Očekávané výstupy:

Zrakové vnímání a paměť:

- Třídí předměty podle pokynů
- Řadí předměty podle pokynů
- Porovnává předměty

Řeč:

- Pojmenovává některé věci na obrázku
- Ukáže činnost na obrázku
- Správně používá slova ano – ne
- Má zájem o obrázkové knížky

Sluchové vnímání:

- Dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku
- Opakuje, co slyší
- Doplnuje jednotlivá slova ve verši
- Naučí se krátké říkadlo

6.1.3 Dítě a ten druhý (interpersonální oblast) , dítě a společnost (sociálně-kulturní oblast)

Ve hře je velká proměnlivost, ale silná zaujatost, radost, neochota se svojí hrou přestat, touha se k ní vracet a stále opakovat. Z manipulační hry se postupně stává konstruktivní, dítě zkoumá, hra představuje svět představ a fantazie. Děti si převážně hrají samostatně, pozorují hru druhých. I když si hraje samostatně, začíná se cítit ve společnosti druhých dobře. Ještě si neumí počínat ve vztazích, již se vytvářejí první konflikty. Stále dítě rádo vyhledává

společnost a oporu dospělých. Soustředěnost na činnosti je krátká a je závislá na mnoha okolnostech.

Očekávané výstupy:

- Navazuje kontakt s dospělým, učí se ho respektovat
- Zapojuje se do pohybových her, s pomocí dospělého se učí komunikovat s dětmi
- Dokáže se odloučit od matky
- Napodobuje správné společenské chování – pozdraví, poprosí, poděkuje
- Adaptuje se na život v mateřské škole, porozumí běžným pokynům
- Učí se respektovat základní pravidla chování ve skupině

6.1.4 Dítě a svět (environmentální oblast)

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se běžně setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží a jak se s nimi zachází. Využívat hojně pobyt venku, na zahradě, hřišti.

Očekávané výstupy:

- Orientuje se ve známém prostředí
- Pokouší se zvládnout běžné činnosti v MŠ – dle individuálních možností
- Učí se rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolí podporovat a které ohrožovat
- Získá elementární povědomí o významu životního prostředí

7. Organizace vzdělávání

Děti jsou rozdělovány do tříd podle věku, případně v závislosti na individuální potřeby dětí v daný školní rok. Vždy je kladen důraz na bezpečnost a vzdělávací potřeby dětí. Pokud je dostatečné množství zapsaných dětí, děti se dělí do třech tříd. Nejstarší děti mají prostory v prvním patře.

Děti jsou přijímány do MŠ na základě rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Rozhodnutí se vydávají na základě kritérií, které si škola na daný školní rok vydá. Povinná předškolní docházka je stanovena minimálně na 4 hodiny denně.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit individuální vzdělávání, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce MŠ nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

Mateřská škola doporučí oblasti vzdělávání. Ředitelka stanoví termíny ověřování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. Přesný termín bude zástupcům sdělen individuálně. Ředitelka ukončí individuální vzdělávání dítěte pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

8. Charakteristika vzdělávacího programu

Základní vizí naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Snažíme se doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáháme zajistit dítěti bezpečné prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Využíváme názorné učení a učení hrou a podporujeme spontánní činnosti dětí, které jsou založeny na zájmu a přímých zážitcích dítěte a podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat. Poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. Rozvíjíme péči o děti se specifickými vzdělávacími potřebami a děti talentované. V průběhu celého vzdělávacího procesu systematicky sledujeme a vyhodnocujeme vzdělávací pokroky dítěte.

Předáváme a zprostředkováváme dětem základní životní zkušenosti, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získaly věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a učíme je základním schopnostem a dovednostem důležitým pro celý další život. Napomáháme vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání.

Vědomosti, znalosti a dovednosti děti získávají nejen při činnostech plánovaných, ale i při činnostech spontánní a v situacích za různých okolností.

Nabízíme dětem sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti, výlety, skupinové a individuální práce s dětmi.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby děti byly maximálně šťastné a spokojené.

Vedeme děti k objevování a poznávání světa, k poznání sama sebe a k tvorbě vzájemných vztahů. Upřednostňujeme prožitkové učení.

Všechny činnosti včetně aktivit na škole jsou rozpracovány v třídních vzdělávacích programech v každé třídě. Tyto programy vychází z ŠVP.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

1. Vést děti ke slušnému, ohleduplnému a kulturnímu chování

Prostředky:

- správné vzory chování
- vést děti k aktivnímu zájmu o dění kolem sebe, umět pomoci jeden druhému a vzájemně se respektovat
- vhodná literatura s morálním vzorem, účast na kulturních akcích
- rozvíjet vztahy na vzájemné důvěře, toleranci a zdvořilosti, podporovat aktivní spoluúčast a samostatnost rozhodování dětí
- zapojování dětí fyzicky či jinak odlišných do kolektivu (dětí s OMJ, děti s PO – PAS, mentální retardace, tělesný handicap...)

2. Rozvíjet základy ekologické výchovy dětí

Prostředky:

- pozorování přírody ve všech ročních obdobích (umět přírodu chránit, péče o ptáky v zimě, vážit si života ve všech jeho formách)

- seznamování dětí s přírodninami a jejich využití při vzdělávání a hrách
- četba vhodné literatury, spolupráce s KRNAPem – návštěva muzea lesnictví „Šindelka“
- učit děti chápat, že svým chováním mohou přírodu chránit, ale i ničit (třídění odpadu, neničit své okolí)

3. Zvyšovat tělesnou zdatnost, pohybovou výkonnost, otužilost

Prostředky:

- dostatek možností k pohybovému vyžití během celého dne
- zařazování sezónních sportovních činností
- přiměřené oblékání a otužování, každodenní pobyt venku (využití zahrady a přírody k pohybovým aktivitám)

4. Věnovat se rozvoji schopností komunikovat a užívat správnou výslovnost

Prostředky:

- každodenní zařazování jazykových chvil a dostatek příležitostí ke komunikaci (dramatizace, recitace, rytmičné a řečové hry..)
- zapojení dětí do s maňáskem - komunikace, spolupráce s rodiči při nápravě řeči

8. Cíle předškolního vzdělávání.

Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání. Podporuje rozvoj osobnosti dítěte, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji. Poskytuje zvláštní pedagogickou péči i dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Klíčové kompetence

Každodenní kvalitní práce učitele směřuje k utváření základů klíčových kompetencí. Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo dosahovat klíčových kompetencí následující úrovně:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, všímat si souvislostí, experimentovat a užívat přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení.
- Mít elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Orientovat se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Klást otázky a hledat na ně odpovědi, aktivně si všímat, co se kolem něho děje, chtít porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
- Poznávat, že se může mnohému naučit, radovat se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učit se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjet úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovávat.
- Zadanou práci dokončit, dokázat postupovat podle instrukcí a pokynů, mít schopnost dobrat se k výsledkům.
- Odhadnout své síly, učit se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Všímat si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Řešit problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snažit řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řešit na základě bezprostřední zkušenosti, postupovat cestou pokusů a omylů, zkoušet, experimentovat, spontánně vymýšlet nová řešení problémů a situací, hledat různé možnosti a varianty, využívat přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů využívat logických i matematických postupů, pochopit jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací, využívat je v dalších situacích.
- Zpřesňovat si početní představy, užívat číselných a matematických pojmů, vnímat elementární matematické souvislosti.
- Rozlišovat řešení, která vedou k cíli, a řešení, která funkční nejsou, dokázat mezi nimi volit.

- Chápat, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou, uvědomovat si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Nebát se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence

- Ovládat řeč, hovořit ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřovat své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumět slyšenému, slovně reagovat a vést smysluplný dialog.
- Dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými...).
- Domlouvat se gesty i slovy, rozlišovat některé symboly, rozumět jejich významu i funkci.
- V běžných situacích komunikovat bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápat, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Ovládat dovednosti předcházející psaní a čtení.
- Průběžně rozšiřovat svou slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dokázat využít informativní i komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, digitální prostředky...).
- Vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, mít vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a personální kompetence

- Samostatně rozhodovat o svých činnostech, umět si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Uvědomit si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Projevovat dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznat nevhodné chování, vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dokázat se prosadit ve skupině, ale i podřídit se, při společných činnostech se domlouvat a spolupracovat, v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla, být schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Napodobovat modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Spolupodílet se na společných rozhodnutích, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobit se jim.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích, umět odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná.
- Umět chápat, že lidé jsou různí a umět být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem.
- Chápat, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokázat se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Činnostní a občanské kompetence

- Učit se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat svoje činnosti a hry.
- Dokázat rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Odhadovat rizika svých nápadů, jít za svým záměrem, ale také dokázat měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Chápat, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Mít smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, přistupovat k úkolům a povinnostem odpovědně, vážit si práce i úsilí druhých.
- Zajímat se o druhé i o to, co se kolem děje, být otevřený aktuálnímu dění.
- Chápat, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Mít základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snažit se podle toho chovat.
- Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat.
- Uvědomovat si svá práva i práva druhých, učit se je hájit a respektovat a chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Vědět, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomovat si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit.
- Dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

9. Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah je v ŠVP rozpracován do pěti základních oblastí:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíl

- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- osvojení si poznatků o svém těle a jeho zdraví (podpora zdraví, bezpečnost)
- vytváření zdravých životních návyků.

Hlavní činnosti

- pohybové činnosti lokomoční a nelokomoční v MŠ i v přírodě
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí , vytváření zdravých životních návyků a činnosti směřující k prevenci úrazů a nemocí
- smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní, grafické a manipulační činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- rozvoj pracovních a sebeobslužných činností.

Očekávané kompetence

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla a některé orgány
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o tělo, o čistotě a zdraví, o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Hlavní rizika

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti, nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí, nerespektování rozdílných tělesných a pohybových možností jednotlivých dětí
- omezování spontánních pohybových aktivit, jednostranná nabídka pohybových činností, nedostatečný respekt k individuálním potřebám dítěte, nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním.

Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností a smyslového vnímání, paměti a pozornosti
- rozvoj sebeovládání, citové samostatnosti a schopnosti záměrně řídit své chování
- posilování přirozených poznávacích procesů a podpora rozvoje zájmu o učení.

Hlavní činnosti

- řečové, sluchové a rytmické hry, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek (poznávání různých lidských vlastností, dramatické činnosti)
- motivovaná manipulace s předměty (poznávání vlastností, materiálů, operace s materiály)
- hry podporující tvořivost a představivost
- hry a praktické úkony procvičující orientaci prostorovou i časovou, námětové hry na téma rodina a přátelství.

Očekávané kompetence

Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, vyjadřovat se samostatně a smysluplně, vést rozhovor
- učit se zpaměti krátké texty, sledovat a vyprávět příběh, porozumět slyšenému
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat některá písmena a číslice, napsané své jméno, rozlišovat obrazné symboly, sledovat očima zleva doprava.

Poznávací schopnosti a funkce

- vědomě užívat všech smyslů, poznat a pojmenovat věci kolem sebe
- záměrně se soustředit a udržet pozornost, postupovat podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, prostorové a časové pojmy, orientovat se v prostoru, v rovině
- umět řešit problémy a úkoly, nalézat nová řešení.

City, vůle

- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní, rozhodovat o svých činnostech
- respektovat předem vyjasněná pravidla a povinnosti, snažit se ovládat své chování
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, těšit se z hezkých zážitků

Rizika

- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, nerespektování individuálního tempa
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte, vytváření komunikačních zábran
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem a k samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací

- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu a úsilí.

Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhým (jak v rodině, tak v kolektivu)
- rozvíjení komunikativních a kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí.

Hlavní činnosti

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, k podporování přátelských vztahů, ochraně soukromí a bezpečí svého i druhých
- aktivity podporující porozumění pravidlům vzájemného soužití, interaktivní, dramatické a hudebně pohybové hry.

Očekávané kompetence

- navazovat kontakty se známými lidmi a dětmi, překonat stud, komunikovat
- spolupracovat s ostatními, dodržovat pravidla vzájemného soužití
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a dětmi, bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování.

Rizika

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů chování
- nedodržování přijatých pravidel, nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty
- malá podpora dětských přátelství, málo možností ke spolupráci a vzájemné komunikaci
- nedůslednost

Dítě a společnost

Vzdělávací cíle

- poznávání a rozvoj pravidel společenského soužití, společenských návyků a dovedností
- seznámení se společenským prostředím, ve kterém dítě žije, s kulturou a uměním kolem nás

Hlavní činnosti

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty v jednání lidí
- hry na zaměřené na rozlišování různých společenských rolí a práce
- setkávání se s kulturním uměním mimo MŠ (divadla, muzea a jiné zajímavé akce)

Očekávané kompetence

- začlenit se do třídy mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- domluvit se na společném řešení, dodržovat pravidla hry a jiných činností
- zacházet šetrně s vlastními i cizími věcmi

Rizika

- nevhodný mravní vzor okolí
- zvýhodňování či nezvýhodňování některých dětí ve skupině, přehlížení nežádoucího chování některých dětí
- nedostatek estetických a etických podnětů

Dítě a svět

Vzdělávací cíle

- seznámení se s místem, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního postoje k němu (chránit ho a zlepšovat)
- vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou

Hlavní činnosti

- poučení o možných nebezpečných situacích, cvičení bezpečného chování (vozovka, příroda, ve styku s lidmi)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
- pozorování životních podmínek, stavu životního prostředí, ekologicky motivované aktivity

Očekávané kompetence

- bezpečně se orientovat ve známém prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, jak se prakticky chránit
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- chovat se bezpečně doma i na veřejnosti
- mít povědomí o významu chránění životního prostředí

Rizika

- špatný příklad dospělých, nedostatečné a přiměřené informace, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- málo podnětné, jednotvárné prostředí a nabídka činností
- málo příležitostí k poznávání světa

10. Obsah celoročního vzdělávacího programu

Cesta za poznáním

Téma: Můj domov

- **Já a moji kamarádi**
- **Moje prázdniny**
- **Místo, kde si hraji, s čím si hraji**
- **Místo, kde žiji**

Období zaměřené na adaptaci dětí. Budeme se vzájemně poznávat, znát jména kamarádů, seznámíme se s pravidly soužití v MŠ, poznáme prostředí školy a její okolí.

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem .
- Poznávání pravidel společenského soužití
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí ve kterém dítě žije

Hlavní činnosti

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, dechová).
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (osobní hygiena, stolování, oblékání).
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry.
- Individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů...).
- Poslech čtených a vyprávěných pohádek.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků.
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého.
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ.
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě.
- Slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti.

- Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce).
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.
- Námětové hry a činnosti.
- Výlety do okolí, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm.

Téma: Podzim a já

- **Plody zahrady**
- **Kouzlo podzimu**
- **Poslední vlaštovka**
- **Papírový drak**

V tomto období se dozvíme o plodech podzimu, využijeme všech našich smyslů při jejich poznávání a výtvarném projevu. Všimáme si krásy barevného podzimu, jeho vliv na živou přírodu a využíváme podzimních radovánek.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka...).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se).
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí a jeho rozmanitosti.

Hlavní činnosti

- Základní gymnastika, turistika, míčové hry.
- Zdravotně zaměřené činnosti uvolňovací a relaxační činnosti.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Vyprávění toho co slyšelo nebo co shlédlo.
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové.
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové).
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání.
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě.
- Ekologicky motivované aktivity.

Téma: Poslední lístek

- **Změny v přírodě**
- **Barevný týden**
- **Časové pojmy**

Sledujeme vliv počasí na svět kolem nás , poznáváme změny v přírodě na podzim a seznamujeme se s časovými sledy a pojmy. Pro zpestření a zapamatování si barev zařazujeme akci barevný týden (ve spolupráci s rodiči).

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí.

Hlavní činnosti

- Jednoduché pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí...
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, k prevenci úrazů , k prevenci nemoci.
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv.
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě.
- Hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty).
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, chuť, vůně).
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí a života v něm.

Téma:Kouzla Vánoc

- **Mikuláš**
- **Vánoční stromeček**

Mikuláše přivítáme písničkou a básničkou, seznámíme se se zvyky , které patří k předvánoční a vánoční době, pečeme cukroví, učíme se vánoční koledy a písně, které zazpíváme u příležitosti rozsvěcení vánočního stromu ve městě.

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

- Seznamování s prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Hlavní činnosti

- Různorodé pohybové aktivity.
- Činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii,
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem.
- Hry na téma rodiny, přátelství.
- Sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností.

Téma: Sněhová vločka

- **Zvířátka v lese, ptáčci u krmítka**
- **Zimní radovánky**
- **Sněhulákový týden**

Dozvíme se, jak se žije volně žijícím zvířatům v zimě, jak jim mohou lidé pomáhat. Pobýtem venku se děti seznamují se zimními radovánkami a sporty. Poznáváme, jak se správně oblékat, stroje, které nám pomáhají a oslavujeme Ledový den.

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, která předcházejí čtení i psaní.
- Rozvoj předmatematických dovedností.
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Posilování správného chování ve vztahu k ostatním lidem.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Hlavní činnosti

- Základní gymnastika, sezónní činnosti.
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslce, základní geometrické tvary, množství...) a jejich smysluplné praktické aplikaci.
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tematické hry seznamující dítě s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností.
- Hry a aktivity na téma dopravy, praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat.

Téma: Já a moje tělo

- **Lidské tělo**
- **Abychom byli zdraví**
- **Pět našich smyslů**

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Poznávání sebe sama , rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Hlavní činnosti

- Sezónní činnosti.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí.
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, symboly, obrazce).
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních.
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem , využívání encyklopedií a různých médií.

K poznávání lidského těla a jeho smyslů využíváme pomůcky, které na škole máme. Využíváme zkušeností dětí z návštěv zdravotních zařízení, hrajeme si na lékaře a seznamujeme se s zdravým životním stylem a péčí o zdraví a bezpečnost.

Téma : Práce a řemesla

- **Kdo co dělá**
- **Materiály**
- **Krakonošův týden**

Vyprávěním a přímým pozorováním se děti seznamují s různými pracovními činnostmi a pracovním prostředím. Praktickou činností a využitím všech svých smyslů děti poznávají různé materiály. Přítomnost dětí na oslavách vítání jara Příjezd Krakonoše do Harrachova.

Dílčí vzdělávací cíle

- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Rozvoj spolupráce mezi dětmi.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Hlavní činnosti

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem.
- Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii.).
- Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost...).
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří..).
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a jejich práce. Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi.
- Činnosti spojené s místní tradicí vítání jara – Příjezd Krakonoše.

Téma: Když jaro zaťuká

- Velikonoční zvyky a tradice
- První jarní kytičky
- Domácí zvířata a mláďata
- Čarodějnický týden

Poznáváme velikonoční zvyky, učíme se velikonoční říkadla. Svými výrobky se děti podílí na velikonoční a jarní výzdobě MŠ a svého domova. Přispívá k tomu i akce Velikonoční vyrábění, které se zúčastní i rodiče. Pozorujeme jarní proměny, rostliny, zvířata a jejich mláďata. Vrcholem čarodějnického týdne je čarodějnický rej v maskách.

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení věku přiměřených praktických dovedností, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Osvojení si poznatků o domácích zvířatech.
- Poznávání jarních proměn, rostlin.

Hlavní činnosti

- Konstruktivní, grafické, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů.
- Činnosti přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí....
- Hry na téma rodiny, přátelství.
- Sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období).
- Činnosti zaměřené na poznávání zvířat a jejich mláďat.

Téma: Co je krásy na světě

- **Moje maminka**
- **Země, kde žiji**
- **Výlety a my**

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Vytváření povědomí o své vlasti, o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytváření pěkného vztahu ke své rodině.

Hlavní činnosti

- Sezónní činnosti, turistika, lokomoční pohybové činnosti.
- Výlety po okolí (do přírody, návštěva dětských kulturních akcí...).
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině).
- Příprava a realizace společných zábav a slavností.
- Aktivitu přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur.
- Kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování.
- Aktivitu zaměřené k získávání praktické orientace v obci.
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

Vyprávíme si o svých nejbližších, poznáváme jejich práci v zaměstnání i doma. Vyrobitme dárek pro maminky k svátku, naučíme se o ní písničky a básničky. Výlety do okolí se seznámíme s naším domovem, Vyprávěním a vlastními zkušenostmi se děti seznamují s vlastí, kde žijí. Společným výletem do ZOO poznávají děti exotická zvířata.

Téma: Těšíme se na prázdniny

- **Svátek dětí**
- **Volný čas a bezpečí**
- **Co už dokážeme**

Společně oslavíme svátek všech dětí. Děti se přiměřenou formou poučí o bezpečném chování v MŠ a v přírodě (využití besed s policií, hasiči,). Závěr roku bude okořeněn vystoupením všech dětí pro rodinné příslušníky a přátele a šerpováním budoucích školáčků.

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla).
- Rozvoj paměti a pozornosti.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Hlavní činnosti

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu (hrozcích při hrách , pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nezdravých návyků a závislostí.
- Činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování , sebehodnocení.
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové...).
- Cvičení organizačních dovedností.
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší zemi.
- Přirozené pozorování okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.

Akce a aktivity plánované na školní rok

Výlety po okolí (Mumlavský vodopád, skokanské můstky, Černý rybník, naučná stezka..).

Návštěva muzea „Šindelka“.

Loučení se sluníčkem.

Výlety žlutým vláčkem po Harrachově.

Podzimní vyrábění s rodiči.

Pečení perníčků.

Čertí rojení s Mikulášem a jeho nadílkou.

Vystoupení pro seniory a v KC pro seniory.

Lyžujeme s předškoláky – běžky.

Spolupráce s lyžařským klubem – sjezdové lyžování.

Divadelní představení (dle aktuálních možností – v MŠ, v ZŠ, v blízkém okolí).

Návštěva různých míst a služeb ve městě (pekařství, pošta...).

Návštěva sklárny a muzea.

Velikonoční vyrábění.

Sportovní soutěže na školní zahradě, na hřišti.

Výlet do ZOO.

Beseda s hasiči.

Beseda s policií.

Doktorů se nebojíme.

Zábavné dopoledne k MDD.

V průběhu školního roku se akce obměňují či doplňují.

Zábavné dny v MŠ

Kloboukový den

Barevný týden – každý den věnujeme výchovnému programu zaměřenému k určité barvě (barevné oblečení dětí i zaměstnanců školy).

Čertí rojení -zábavné dopoledne v maskách – Mikuláš s nadílkou.

Ledový den -výchovný program zaměřen na zimní tematiku, sněhulákové převleky

Rej čarodějnic – soutěživé a zábavné dopoledne v převlecích , průvod městem k MÚ, krátké pěvecké pásmo pro zaměstnance zřizovatele

Krakonošův týden – týden zaměřený na ochranu přírody, připomenutí krkonošských tradic - příjezd Krakonoše do Harrachova, výroba masek, krkonošské pohádky, lyžařské závody

Popletený den - zábavné dopoledne na apríla

Oslava MDD – tematický den s úkoly a pokladem.

Besídka a šerpování budoucích školáků.

11. Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s RVP PV a dalšími obecně platnými právními předpisy a vychází z konkrétních podmínek mateřské školy. Odpovědnost za vytvoření ŠVP má ředitel mateřské školy. Na tvorbě se spolupodílel pedagogický sbor. ŠVP je veřejným dokumentem – rodiče jsou s ním seznámeni.

12. Kritéria souladu RVP a ŠVP

ŠVP respektuje zásady tvorby, vzdělávací obsah i podmínky formulované v RVP PV. ŠVP je zpracován dle konkrétních podmínek mateřské školy. Představuje ucelený celek promyšlené a vzájemně provázané práce. Dává učitelům volný prostor k tvořivosti a individualizaci vzdělávání a volně navazovat při tvorbě TVP.

13. Povinnosti učitele mateřské školy

Učitel zpracovává TVP v souladu s požadavky RVP PV, ŠVP a na jeho základě probíhá cílevědomá a plánovaná činnost. Realizuje individuální i skupinové činnosti k rozšiřování schopností, dovedností a postojů dětí. Systematicky sleduje a vyhodnocuje vzdělávací pokroky dítěte. Poznává individuální potřeby a možnosti každého dítěte. Mapujeme vývoj a pokroky dítěte v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Pokud je třeba plánuje a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a spolupracuje s rodiči a ŠPZ. Individuálně provádí poradenské činnosti pro rodiče. Učitel se sebevzdělává a své poznatky předává ostatním.

Po celý den vede vzdělávání tak, aby se děti cítily bezpečně, měly dostatek podnětů, vytvářely si a rozvíjely vzájemné vztahy, seznamovaly se s novými věcmi nenásilnou formou a zároveň byl podněcován jejich individuální rozvoj. U nejmladších dětí pomáhá s přechodem z rodiny do kolektivu vrstevníků, nabízí dětem bezpečné a klidné prostředí.

Po celou dobu dbá na bezpečnost všech svěřených dětí.